

TĚLO A TĚLESNÉ MODIFIKACE V NÁBOŽENSTVÍCH

Andrea Beláňová

Pojetí lidského těla a tělesnosti tvoří neodmyslitelnou součást všech světových náboženských systémů, týká se tedy i religionistiky a antropologie náboženství. Náboženské systémy před nás kladou specifické otázky: Patří tělo jen osobě, která jej používá? Jak souvisí úprava tělesné schránky s duchovním stavem člověka? Je různost těl odrazem něčeho vyššího? – Těla v této své různosti mají mnoho vlastností, mezi ty nejvýraznější však patří bolest. Bolest jako projev fyziologických pochodů těla, jako hraniční prožitek blížící se samotné smrti, ale jako mystická cesta k transcendentnu. Právě téma bolesti, úprav těl a s tím souvisejících náboženských interpretací je červenou linkou tohoto čísla. Je to velmi pestré číslo co do tradic praktik, ale ani jím se téma zdaleka nevyčerpává.

Za úvodní text je možné považovat „Svět tělesných modifikací“ **Pavla Nikolaje Duška**, který od architekta Loose po religionistu Eliadeho představuje různé přístupy lidstva k úpravám těl. **Ivy Helman** v překladu Hany Frankové uvede čtenáře do židovského myšlení, když probírá tělesné modifikace v judaismu, a to především z feministického hlediska. Muslimskou tradici, konkrétně šíitskou, pak ve vztahu k tělu, bolesti a mučednictví rozebírá **Lukáš de la Vega Nosek**. Do zcela jiného myšlenkového světa vtáhne článek Ondřeje Havelky, který na příkladu afrického užívání labret, skarifikací a úprav lebky rozebírá možné náboženské interpretace těchto na první pohled neobvyklých praktik.

Kateřina Hlaváčová přispěla krátkou studií amerického prostředí, rozebírající různé (proti)potratové politiky, rozhovorem s **Annou Mothejlovou**, jež osobně propojuje duchovní praxi s tělesnými modifikacemi. **Alena Lochmannová** a **Ondřej Kolář** otevírají čtenářkám a čtenářům český vězeňský svět skrze problematiku vztahu vězeňského tetování a náboženské tematiky. Konkrétní hinduistický rituál spojený s bolestí, mauricijský Thaipusam kavadi, představuje ve svém textu **Eva Kundtová Klocová**. Do prostředí alternativní spirituality nechává nahlédnout **Karolína Grunclová** prostřednictvím pojednání o tzv. cyklické spiritualitě. V neposlední řadě je součástí tohoto vyčerpávajícího čísla text promlouvající džinismu – **Josef Bartošek** se něm věnuje vztahu indických asketických tradic k tělu. Tento bolestiplný *Dingir* již téměř uzavírá rozhovor s Isabelle Jonveauxovou o monastickém životě. Vedla ho Alexandra Lebriez a následně recenzovala knihu Jonveauxové na stejné téma. Posledním textem k tématu je úryvek ze studie **Jaroslava Klepala** „Tělesné způsoby pozornosti hnutí Haré Kršna“. Dali jsme mu název „Nejsme tato těla.“

V redakci věříme, že toto číslo bude pro vás přinejmenším stejně zajímavé jako pro nás a že oceníte jeho pestrost dotvořenou četnými fotografiemi a ilustracemi. Jedna z nich je i na této stránce: je na ní bosenská žena roku 1910. Její tetování sloužilo původně jako ochrana před nucenou konverzí v dobách osmanské říše. Tradice křesťanských tetování však okupaci přežila.

OBSAH

Mimo téma

„Moje bedra jsou široká.“ (Zdeněk Vojtíšek) 2

Téma

Svět tělesných modifikací (Pavel Nikolaj Dušek) 7

Tělesné modifikace v judaismu (Ivy Helman) 9

Vše v bolesti Husajnově (Lukáš de la Vega Nosek) 12

Labrety, skarifikace a deformace lebek
(Ondřej Havelka) 15

Potratová politika ve Spojených státech
(Kateřina Hlaváčová) 18

Znovu získat tělo za mřížemi
(Alena Lochmannová, Ondřej Kolář) 19

Mauricijský Thaipusam kavadi
(Eva Kundtová Klocová) 22

Cyklická spiritualita (Karolína Grunclová) 25

Člověk je výkal těla (Josef Bartošek) 28

Rozhovor s Annou Mothejlovou

Tělesné modifikace jsou transformativní
(Kateřina Hlaváčová) 30

Rozhovor s Isabelle Jonveauxovou

Smysl askeze se změnil (Alexandra Lebriez) 32

Recenze

Mnišská askeze (Alexandra Lebriez) 34

Angažované dějiny evropského pohanství
(Pavel Horák) 35

Rejstřík

..... 36

Čtení

„Nejsme tato těla.“ (Jaroslav Klepal) 3. strana obálky

PhDr. **Andrea Beláňová**, PhD., vystudovala religionistiku na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity. Je výkonnou redaktorkou časopisu *Religio: Revue pro religionistiku*. Vede bakalářské a diplomové práce na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy. Zabývá se především současnou českou religiozitou, institucí kaplanství a významem religiozity ve vězení.